

שיעור 10: למה בחרתי להיות יהודייה

ברוכים הבאים לשיעור עברית

למה בחרתי להיות יהודייה. ראיון עם רות הגיורת, אישה נוצרייה שעברה ליהדות.

שיעור מספר 10

המילון שלנו

מילים חדשות שצריך לדעת לפני ששומעים את הראיון. שימו לב, המילים באות כמו בטקסט.

מחנות ריכוז

כמו אושוויץ, מאיידנק ובוכנוואלד. המקומות שבמלחמת העולם השנייה הנאצים שמו בהם את היהודים לפני ששלחו אותם למוות.

מחנות ריכוז, מחנה ריכוז, מחנות ריכוז

פושע

פושע - criminal, преступник, אדם שעושה מעשים רעים נגד החוק, הוא גונב, הוא הורג.
הפושע עושה פשע.

פושע, פשע, פושע

חוויה

ניסיון מעניין בחיים. אנשים מכל העולם באים לבקר בירושלים, והם אומרים שזאת חוויה נהדרת שלא ישכחו אותה כל החיים.

חוויה, חוויה, חוויה

שייכת, שייך ל...

אני יהודי ואני שייך לעם היהודי. אני חלק מהעם היהודי.

שייכת, שייך, שייכת

להתגייר

להפוך ליהודי. אדם שהפך ליהודי הוא גר ואישה שהפכה ליהודייה היא גיורת.

להתגייר, להתגייר, להתגייר

מולדת

ארץ שנולדים בה והאדם שייך אליה
מולדת, מולדת, מולדת

חוסר ברירה

אין ברירה, אין אפשרות אחרת
- דני, אתה צריך להכין שיעורי בית עכשיו!!
- למה עכשיו?
- כי אין ברירה, אין אפשרות אחרת, כבר מאוחר.
חוסר ברירה, חוסר ברירה, חוסר ברירה

מבוגר

אדם לא צעיר
מבוגר, מבוגר, מבוגר

נפטר

מת. סטיב ג'ובס הקים את חברת המחשבים "אפל" המפורסמת. הוא נולד ב-1955 ונפטר ב-2011.
נפטר, נפטר, נפטר

לקלוט

להבין ולקבל דבר חדש, נושא חדש. אני מסביר לך את התרגיל 20 פעם ואת לא קולטת.
לקלוט, לקלוט, לקלוט

אשמה

מהמילה אשם – כולם חושבים שהמלצר גנב את הכסף מהשולחן במסעדה. המלצר אומר שזו לא אשמתו
שחסר כסף. רק בית המשפט יכול להחליט אם המלצר אשם או לא.
אשמה, אשמה, אשמה

אחראי, להיות אחראי ל..., להיות אחראי על

ההורים אחראים על הילדים שלהם. הם צריכים לשמור עליהם, ולדאוג להם. ראש הממשלה אחראי על מה
שקורה בארץ, המפקד בצבא אחראי לחיילים שלו.
להיות אחראי, אחראי, אחראי

יופי!

עכשיו, תחזרו יחד איתי על המילים החדשות:

דוגמה: מחנות ריכוז _____ מחנות ריכוז

אתם מוכנים?

פושע _____ פושע _____ חוויה _____ שייכת _____ להתגייר _____ מולדת _____ חוסר ברירה _____
 מבוגר _____ נפטר _____ לקלוט _____ אשמה _____ אחראי _____

כל הכבוד!

בואו נקשיב לראיון, interview

למה בחרתי להיות יהודייה – ראיון עם רות הגיורת

- **שלום רות, אולי את יכולה לספר קצת על עצמך? איך בחורה נוצרייה מגרמניה הופכת להיות יהודייה בישראל?**

- נולדתי בגרמניה, אבי נהרג במלחמת העולם השנייה, ואני, מאז שאני זוכרת את עצמי קראתי כל מה שמצאתי על המלחמה. ראיתי את הסרטים הראשונים על **מחנות הריכוז** ועל ה**שואה**. גרתי בעיר קטנה ולא הכרתי בכלל יהודים, אבל אני לא יודעת למה, מגיל 14 ידעתי שאבוא פעם לישראל, זה היה ברור לי, שאני חייבת לעשות משהו בשביל העם היהודי, לתת ולתרום מה שאני יכולה לעם הזה. באותו זמן הרגשתי צורך לברוח מגרמניה, הרגשתי שאין לי מה לעשות שם, המקום שלי הוא לא שם. אחרי שסיימתי את בית הספר עבדתי בעיתון, חסכתי קצת כסף והחלטתי לנסוע לישראל. זה היה בגיל 23. הכרתי ישראלי אחד בגרמניה, רופא, הוא עזר לי לקשור את הקשרים הראשונים בארץ. בסוף התחתנו, ונולדו לנו שני ילדים בן ובת.

- **איך קיבלו אותך בארץ?**

- בארץ לא קיבלו אותי בשמחה, נערה גרמנייה שמגיעה לארץ בדיוק בסיום משפט אייכמן, שהיה פושע מלחמה נאצי. ההתחלה שלי הייתה קשה, אנשים לא הבינו מה אני בעצם רוצה. לא ידעתי את השפה. פעם טיילתי ברחוב ודיברתי בגרמנית עם מישהו, ובחור מבוגר ששמע אותי תפס אותי באמצע הרחוב, הוא כמעט הרביץ לי, הוא צעק עליי: "מה את עושה פה? איך את מעיזה לבוא לכאן? מי צריך גרמנים פה?" התברר אחר כך שהוא השאיר את כל משפחתו במחנה ריכוז והוא היחיד שנשאר. מאז לא דיברתי גרמנית, ברחוב דיברתי צרפתית ואנגלית, עד שלמדתי עברית. זאת הייתה **חוויה** קשה. יכולתי להגיד לו שאני דור שני של גרמנים, ושבאתי לכאן כי היה לי צורך אישי להכיר את העם היהודי, משום שהרגשתי **שייכת** לעם הזה, וגם כדי לתת וכדי לתרום, אבל לא אמרתי כלום, ובעצם הבנתי אותו.

- **את התגיירת. את היום גיורת?**

- בהתחלה למדתי יהדות וניסיתי **להתגייר**, זה היה קשה מאוד. כל פעם שלחו אותי ללמוד עוד, זה לקח המון זמן, תמיד אמרו לי: תבואי בעוד שנה, תבואי בעוד שנתיים. בסוף הצלחתי. לימודי היהדות באמת עניינו אותי. בחגים נסעתי לקיבוץ דתי או למשפחות דתיות לראות איך זה באמת. עמדתי על כך שאני רוצה

לחיות בישראל כיהודיה. רציתי שהילדים שלי ידעו שכאן זו **המולדת** שלהם, ושהם יהודים וישראלים. זה היה ברור לי, גם בשבילי וגם בשביל הילדים שלי.

- **ואחר כך?**

- אחרי כמה שנים נפרדתי מבעלי, עברתי לגור בקיבוץ **מחוסר ברירה**. החלטתי שהקיבוץ יהיה מקום טוב בשבילי ובשביל ילדיי. בקיבוץ הכרתי אדם שהיה אלמן ו**מבוגר** ממני בהרבה, התחתנתי איתו והיינו יחד חמש שנים, אני חושבת שאלו היו השנים הכי יפות בחיי. זה היה נהדר, אחרי חמש שנים נולד לנו בן וכשהילד היה בן 7 שבועות, בעלי **נפטר**.

- **סיפרת לי שהילדים הגדולים שלך הם בני 14 ו-16 עכשיו, האם הם יודעים מאין באת ארצה? שאת התגיירת ומדוע?**

- כן, כל אחד מהם מאוד התעניין בזמן אחר, בגיל אחר. הבת רצתה שאספר לה המון פעמים. חשבתי שהיא צריכה לדעת מה היה בגרמניה, אבל לאט לאט בהדרגה, כי לא רציתי שהיא תקבל שוק. סיפרתי לה מה שהיא יכלה **לקלוט** בגילה. עם הבן היה דבר דומה. סיפרתי להם די הרבה על **השואה**, אבל לא את כל מה שאני ידעתי. אני קראתי את כל הספרים הנוראים שהתפרסמו על השואה, אבל הילדים שלי הם ישראלים, הם יהודים, הם לא צריכים לדעת יותר ממה שהם רוצים. הם לא צריכים לגדול עם הרגשה של **אשמה**, שהם אשמים כמו שאני גדלתי. גם אני מרגישה פחות אשמה בשנים האחרונות. אולי משום שהחזרתי שלושה ילדים בריאים וחזקים לעם היהודי.

הפסיכולוג שלנו, דוד לוין, מסביר את המוטיבציה של רות:

מה רות בעצם עשתה? היא ניסתה לשלם על הפשע של הדור של ההורים שלה, וזה הרעיון שכתוב בתנ"ך בספר ירמיהו: "אבות אכלו בוסר ושיני בנים תקהינה." למה הכוונה? שהילדים משלמים על המעשים הרעים של ההורים. אבל הנביא ירמיהו היה נגד הרעיון הזה ואמר, שכל אדם צריך לשלם רק על המעשים שלו, ולא לקחת על עצמו את הדברים הרעים של ההורים שלו. אני חושב שזה נכון, כל אדם צריך להיות **אחראי** על השגיאות שלו ועל המעשים הרעים שלו.

רות כן רצתה לשלם על הפשע של הדור של ההורים, אבל היא לא רצתה שהילדים שלה ישלמו על כך ויגדלו כמו שהיא גדלה, עם רגשות אשמה. לכן היא סיפרה להם על השואה, אבל לא את כל מה שהיא ידעה.

הייתי רוצה לדבר עם רות יותר ולשאול אותה עוד כמה שאלות על החיים שלה בגרמניה ועל העלייה שלה לארץ, ואיך אפשר לעבור מתרבות אחת לתרבות אחרת, אבל הזמן שלנו נגמר.

ואתם? אלו שאלות אתם הייתם רוצים לשאול את רות?

רגע של הבנה

שמעתם את הטקסט, בואו נבדוק מה הבנתם. תשמעו את השאלות ותגידו את התשובות.

תרגיל

למה? כי... מפני ש...

תמשיכו את המשפטים לפי הטקסט -

- למה רות רצתה להגיע לישראל?

רות רצתה להגיע לישראל כי _____

✓ כי היא רצתה לתרום לעם היהודי.

- למה רות לא דיברה גרמנית בחוץ?

רות לא דיברה גרמנית בחוץ מפני ש _____

✓ מפני שפעם כשהיא דיברה גרמנית ברחוב, מישהו כמעט הרביץ לה.

- למה רות התגיירה?

רות התגיירה מפני ש _____

✓ מפני שהיא רצתה לחיות בישראל כיהודייה.

- למה רות לא רצתה לספר לילדים שלה הכול על השואה?

רות לא רצתה לספר לילדים שלה הכול על השואה, כי _____

✓ כי היא לא רצתה שהילדים יגדלו עם הרגשה של אשמה.

- למה רות מרגישה פחות אשמה בשנים האחרונות?

רות מרגישה פחות אשמה בשנים האחרונות, כי _____

✓ כי היא החזירה שלושה ילדים בריאים וחזקים לעם היהודי.

מוכנים לתרגיל נוסף?

תרגיל

תגידו, נכון או לא נכון -

- רות שמעה על השואה רק כאשר היא הגיעה לישראל.

נכון או לא נכון? _____

✓ לא נכון. כשהיא הייתה ילדה היא ראתה סרטים על השואה וקראה ספרים על השואה.

- כבר בגיל צעיר רות ידעה שהיא צריכה לעשות משהו בשביל העם היהודי.

נכון או לא נכון? _____

✓ נכון. מגיל 14 רות ידעה שהיא תבוא פעם לישראל, ושהיא תתרום מה שהיא יכולה לעם היהודי.

- רות המשיכה לדבר גרמנית גם בישראל, גם ברחוב וגם בבית.

נכון או לא נכון? _____

✓ לא נכון. היא דיברה ברחוב צרפתית ואנגלית עד שהיא למדה עברית.

- רות נסעה לישראל, כי היא רצתה לשלם על הפשע של דור ההורים שלה.

נכון או לא נכון? _____

✓ נכון. היא נסעה לישראל, כי היא גדלה בגרמניה עם הרגשה של אשמה, והיא רצתה לשלם על הפשע של

הדור של ההורים שלה.

רגע של מילים

תרגיל

מהי התשובה הנכונה?

שייך ל...

האדם שייך למשפחת ה- Homo sapiens. המילה שייך ל... במשפט שלנו היא:

א. קשור ל...

ב. חלק מ...

ג. דומה ל...

התשובה היא: _____

✓ חלק מ... האדם הוא חלק מ... שייך למשפחת ההומו ספיאנס.

חוויה

נסענו לטיול בברזיל והיינו בקרנבל בריו דה ז'נרו, זו הייתה חוויה נהדרת. המילה חוויה היא:

א. סיפור מעניין

ב. ניסיון מעניין בחיים

ג. ברירה יחידה

התשובה היא: _____

✓ ניסיון מעניין בחיים, החוויה שלנו בריו דה ז'נרו הייתה נהדרת.

להתגייר

כדי להתגייר לא מספיק להרגיש שאתה רוצה להיות יהודי, אתה גם צריך ללמוד יהדות ולשמור מצוות.

המילה להתגייר היא:

א. לשנות את הדת לנצרות

ב. לשנות את הדת לאיסלאם

ג. לשנות את הדת ליהדות

התשובה היא: _____

✓ כדי לשנות את הדת ליהדות, להתגייר, אדם צריך ללמוד יהדות ולשמור מצוות.

חוסר ברירה

הייתי צריכה לסיים, לגמור את העבודה. נשארתי במשרד בסוף השבוע מחוסר ברירה. **חוסר ברירה הוא:**

א. שאין אפשרות אחרת

ב. שיש אפשרות אחרת

ג. שיש כמה אפשרויות

התשובה היא _____

✓ נשארתי במשרד בסוף השבוע כי אין אפשרות אחרת, מחוסר ברירה.

לחסוך

אנחנו רוצים לעבור לדירה חדשה. אנחנו לא הולכים למסעדות, לא יוצאים לבלות – אנחנו חוסכים כסף.

לחסוך:

א. לבזבז כסף

ב. לשים כסף בצד

ג. לקבל כסף

התשובה היא _____

✓ אנחנו רוצים לעבור לדירה חדשה, אנחנו שמים כסף בצד, חוסכים כסף.

לקלוט

כשאנחנו עייפים, קשה לנו לקלוט אינפורמציה חדשה. המילה **לקלוט** היא:

א. לזכור ולשכוח

ב. לקרוא ולכתוב

ג. לקבל ולהבין

התשובה היא _____

✓ כשאנחנו עייפים קשה לנו לקבל ולהבין, לקלוט אינפורמציה חדשה.

אחראי

ההורים אחראים לילדיהם:

א. ההורים אוהבים את הילדים שלהם וקונים להם מתנות.

ב. ההורים שומרים על הילדים שלהם, הם מטפלים בהם ודואגים להם.

ג. ההורים שייכים לילדים שלהם והם עושים הכול בשבילם.

התשובה היא _____

✓ ההורים שומרים על הילדים שלהם, ההורים מטפלים בהם ודואגים להם.

רגע של דיבור

תחזרו אחריי על משפטים מהטקסט:

_____ חסכתי קצת כסף והחלטתי לנסוע לארץ.
_____ רציתי שהילדים שלי ידעו, שכאן המולדת שלהם ושהם יהודים וישראלים.
_____ עברתי לגור בקיבוץ מחוסר ברירה.
_____ הילדים לא צריכים לגדול עם הרגשה של אשמה.
_____ כל אדם צריך לשלם על המעשים שלו, ולא לקחת על עצמו את הפשע של ההורים שלו.

שאלה למחשבה

בראיון ששמעתם רות אומרת: "רציתי שהילדים שלי ידעו, שכאן זו המולדת שלהם ושהם יהודים וישראלים. זה היה ברור לי. גם בשבילי וגם בשביל הילדים שלי." האם אתם חושבים שאפשר להחליף, לשנות מולדת כמו שרות עשתה?